

DF-0772

M. Com. (Sem. III) Examination

March / April - 2016

Financial & Management Accounting : Paper - VII

Time : Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
M. COM. (SEM. 3)

Name of the Subject :
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING : PAPER - 7

Subject Code No. : 0 7 7 2 Section No. (1, 2,.....): NIL

Seat No. : [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Student's Signature

(2) જમણી બાજુએ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નનાં કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

(3) જરૂરી ગણતરીઓ જવાબના ભાગરૂપે ગણવામાં આવશે.

1 (A) અતુલ કંપની લિ. રૂ. 10,00,000ના એક પ્રોજેક્ટમાં રોકાણ કરવા 5 વિચારે છે. ઘસારો ગણ્યા પછી અને કરવેરા પહેલાં વાર્ષિક આવક નીચે મુજબ અંદાજવામાં આવે છે :

વર્ષ	1	2	3	4	5
રૂ.	5,00,000	5,00,000	4,00,000	4,00,000	1,00,000

ઘસારો મૂળ કિંમત પર 20% લેખે ગણવામાં આવે છે. કરવેરા ચોખ્ખી આવકના 50% લેખે ગણવાના છે. ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય શોધી પ્રોજેક્ટનું મૂલ્યાંકન કરો.

રૂ. 1નું વર્તમાન મૂલ્ય 10%ના વટાવ પરિબળે નીચે મુજબ છે :

વર્ષ :	1	2	3	4	5
વર્તમાન મૂલ્ય :	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

(B) એક કંપની ત્રણ વસ્તુ A, B અને C નું ઉત્પાદન કરે છે.

5

તા. 31-3-15ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ છે :

વસ્તુ	વે. કિં. રૂ.	ફાળો	વેચેલ એકમો
A	2000	20%	40%
B	1000	30%	30%
C	1500	20%	30%

કુલ સ્થિર ખર્ચ રૂ. 68,00,000 થયો. ઉપરની માહિતી પરથી સમતૂટ બિંદુએ વેચાણનો જથ્થો એકમોમાં દર્શાવો.

2 સીબાતુલ કંપનીની વાર્ષિક ઉત્પાદન શક્તિ 2,00,000 એકમોની છે. પરંતુ સામાન્ય રીતે ફક્ત 80% ઉત્પાદન શક્તિનો ઉપયોગ થાય છે. પડતરની વિગતો નીચે મુજબ છે :

15

રૂ.

- (1) પ્રમાણિત ચલિતખર્ચ એકમદીઠ 12.00
- (2) સ્થિરખર્ચા (વાર્ષિક) 4,00,000
- (3) ચલિત વેચાણખર્ચ એકમદીઠ 4.00
- (4) સ્થિર વેચાણખર્ચ..... 2,40,000
- (5) વેચાણકિંમત એકમદીઠ 22.00

ઉત્પાદન અને વેચાણની વિગતો :

એકમો

- (1) ઉત્પાદન વર્ષ 2013-14..... 1,44,000
- (2) વેચાણ વર્ષ 2013-14 1,28,000
- (3) આખરનો સ્ટોક તા. 31-3-14 28,800

ખરેખર ચલિત ખર્ચ, પ્રમાણિત ચલિત ઉત્પાદન ખર્ચ કરતાં રૂ. 32,000 વધારે હતા.

તમારે સમાવેશી પડતર પદ્ધતિ અને સીમાંત પડતર પદ્ધતિ મુજબ નફાકારકતા દર્શાવતું પત્રક બનાવવાનું છે. તેમજ બંને પદ્ધતિ વચ્ચે નફામાં જો તફાવત આવતો હોય તો તેની ભેળવણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

2 રાગી કંપની લિમિટેડે વર્ષ 2013-14 માટે બજેટ નીચે મુજબ બનાવેલ છે : 15

વિગત	રકમ રૂ.
બાદ : વેચાણ (50,000 એકમો)	10,00,000
ચલિત પડતર	5,00,000
ફાળો	5,00,000
બાદ : સ્થિર ખર્ચા	2,00,000
ચોખ્ખો નફો	3,00,000

ઉપરોક્ત માહિતીને આધારે શોધી કાઢો :

(અ) જો નીચે દર્શાવેલ બે યોજનાઓ મુજબના ફેરફારનો સ્વતંત્ર રીતે અમલ કરવામાં આવે તો વર્ષ 2013-14 માટે અંદાજિત નફો અને કઈ યોજનાનો અમલ કરવો તે જણાવો.

યોજના - અ	યોજના - બ
કિંમતમાં વધારો 20%	કિંમતમાં ઘટાડો 20%
જથ્થામાં ઘટાડો 25%	જથ્થામાં વધારો 25%
ચલિત પડતરમાં 10% વધારો	ચલિત પડતરમાં 10% ઘટાડો
સ્થિર પડતરમાં 5% વધારો	સ્થિર પડતરમાં 5% ઘટાડો

(બ) ઉપર જણાવેલ બંને યોજનામાં 'અ' અને 'બ' માં તથા મૂળબજેટમાં નફા-જથ્થા ગુણોત્તર, સમતૂટ બિંદુ અને સલામતી ગાળો ગણો.

3 જય પ્લાસ્ટીક લિ. ઊંચી ગુણવત્તાવાળી પ્લાસ્ટીકની વસ્તુઓ બનાવે છે. 15

કંપનીનાં પ્રેસીડન્ટ કંપનીનો ઓર્ડર, માલસામાન અને બીલીંગ કાર્યવાહીનું કમ્પ્યુટરાઈઝેશન કરવા માંગે છે. કમ્પ્યુટરાઈઝેશનને કારણે 5 કારકુની કર્મચારીઓમાં ઘટાડો થશે કે જેમનો દરેકનો વાર્ષિક પગાર રૂ. 55,000 છે. કાચા માલસામાનનાં પ્રશ્નને કારણે ઉત્પાદનમાં વિલંબમાં રૂ. 60,000નો ઘટાડો, માલસામાનનો સ્ટોક આઉટલેટ થવાને કારણે રૂ. 30,000નું ગુમાવવું પડતું વેચાણ અને સમયસર બીલીંગને લીધે રૂ. 33,000ની બચત થશે.

નવી પદ્ધતિ અમલીકરણ માટે રૂ. 3,00,000 મશીનરીનો ખર્ચ અને તેને ગોઠવવાનો ખર્ચ રૂ. 30,000 થશે. આ સાધનો પર સીધી લીટીની પદ્ધતિએ ઘસારો ગણવામાં આવશે અને પાંચ વર્ષનાં આયુષ્યને અંતે ભંગારકિંમત અને તેની બજારકિંમત શૂન્ય રહેશે. નવી પદ્ધતિનાં કારણે બે કમ્પ્યુટર નિષ્ણાતોની જરૂર પડશે જે દરેકનો વાર્ષિક પગાર રૂ. 1,00,000 છે. વાર્ષિક નિભાવ અને કામગીરી ખર્ચ રૂ. 34,000 અંદાજવામાં આવ્યો છે.

કંપની કરવેરાનો દર 50% અંદાજવામાં આવ્યો છે અને આ યોજના માટે રોકાણ પર વળતરનો દર (મૂડીની પડતર) 12% છે.

યોજનાનું મૂલ્યાંકન કરો :

- (1) ચોખ્ખા વર્તમાન મૂલ્યની પદ્ધતિએ
- (2) નફોકારકતા સૂચકઆંકની પદ્ધતિએ
- (3) પરત આપ સમયની પદ્ધતિએ.

નોંધ :

- (અ) રૂ. 1નું 12%ના વટાવદરે 5 વર્ષનું વર્તમાન મૂલ્ય રૂ. 3.605 છે.
- (બ) રૂ. 1નું 12% વટાવદરે 5 વર્ષને અંતે વર્તમાન મૂલ્ય 0.567 છે.

અથવા

- 3 એક ટેક્ષટાઈલ કંપની રૂ. 3,90,000ની કિંમતે એક પ્રવર્તમાન યંત્ર બદલવા માગે છે. પ્રવર્તમાન યંત્ર બે વર્ષ પહેલાં રૂ. 1,40,000ની કિંમતે ખરીદવામાં આવ્યું હતું. અને જેના પર આયુષ્યના સાત વર્ષ માટે સ્થિર લીટીની પદ્ધતિથી ઘસારો કાપવામાં આવે છે. આ યંત્ર તેને દૂર કરવાના ખર્ચ વગર અત્યારે રૂ. 1,60,000માં વેચી શકાય એમ છે. નવું યંત્ર બેસાડવાનો ખર્ચ રૂ. 30,000 થશે અને તેના આયુષ્યનાં પાંચ વર્ષના ઘસારા તરીકે માંડી વાળવું પડશે. સંચાલકો માને છે કે નવા યંત્રની ભંગાર કિંમત તેના પાંચ વર્ષનાં આયુષ્યને અંતે રૂ. 20,000 ગણાય. સંચાલકોએ એવો પણ અંદાજ કાઢેલ છે કે નવા યંત્રને કારણે કાર્યવિસ્તરણને લીધે વધારાના રૂ. 60,000ની ચાલુ મૂડીની જરૂર પડશે. પેઢીના સામાન્ય નફા પર 50% અને મૂડી નફા પર 30% કરવેરા ભરવાપાત્ર છે. પ્રવર્તમાન યંત્ર અને નવા યંત્ર દ્વારા કંપનીનો કરવેરા બાદનો નફો આવતા પાંચ વર્ષ માટે નીચે મુજબ છે :
કરબાદ નફાનો અંદાજ :

વર્ષ	પ્રવર્તમાન યંત્ર (રૂ.)	નવા યંત્ર દ્વારા (રૂ.)
1	3,38,000	4,20,000
2	2,68,000	3,20,000
3	2,88,000	4,00,000
4	3,88,000	4,50,000
5	4,08,000	4,00,000

(અ) નવા યંત્ર માટે જોઈતા ચોખ્ખા મૂડીરોકાણની ગણતરી કરો.

(બ) જો કંપનીનો મૂડીખર્ચ 15% હોય તો જણાવો કે નવું યંત્ર ખરીદવું જોઈએ ?
15% વટાવનાં દરે રૂ.1નું વર્તમાન મૂલ્ય પહેલા પાંચ વર્ષ માટે નીચે મુજબ છે :

વર્ષ :	1	2	3	4	5
વર્તમાન મૂલ્ય :	0.870	0.756	0.658	0.572	0.497

4 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

10

- (1) ઉત્પાદકતાના ફાયદાઓ
- (2) સીમાંત પડતર પદ્ધતિની મર્યાદાઓ
- (3) સમતૂટ વિશ્લેષણનાં અનુમાનો અને મર્યાદાઓ
- (4) મૂડીબજેટ તૈયાર કરવાનું મહત્ત્વ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Figures to the right indicate marks of the question.
(3) Necessary calculations will be treated as part of the answer.

1 (A) Atul Company Ltd. wishes to invest in one project a sum of Rs. 10,00,000. 5

Assuming the annual revenue after depreciation and before tax is as under :

Year	1	2	3	4	5
Rs.	5,00,000	5,00,000	4,00,000	4,00,000	1,00,000

Depreciation is to be calculated at 20% on cost value and tax is to be charged at 50% on Net income. Find out Net present value and evaluate the project.

The present value of Rs. 1 at 10% discount factor is as under :

Year	1	2	3	4	5
Present Value	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

(B) A company manufactures three products A, B and C. The following information for the year ending 31.3.15 is as under : 5

<i>Product</i>	<i>Selling Price Rs.</i>	<i>Contribution</i>	<i>Units sold</i>
A	2000	20%	40%
B	1000	30%	30%
C	1500	20%	30%

Total fixed cost is Rs. 68,00,000. From the above information show the break-even point in terms of sales volume in units.

- 2 Sibatul Company's annual production is 200000 units. 15
But generally only 80% production capacity is used by the company. Cost details is as under :

	<i>Rs.</i>
(1) Standard variable cost per unit.....	12.00
(2) Fixed cost (Annual)	4,00,000
(3) Variable selling cost per unit	4.00
(4) Fixed selling cost	2,40,000
(5) Selling price per unit	22.00

Production and sales detail :	<i>UNIT</i>
(1) Production 2013-14	1,44,000
(2) Sales 2013-14	1,28,000
(3) Closing stock on 31.3.14	28,800

Actual variable production expenses were Rs. 32,000 more than standard variable production expenses.

You are required to prepare profitability statement under :

- (1) Absorption Costing method and
- (2) Marginal Costing method and
- (3) Statement of Reconciliation

OR

- 2 Ragi Co. Ltd. has prepare budget for 2013-14 is as under : 15

<i>Particular</i>	<i>Rs.</i>
Sales (50,000 units)	10,00,000
– Variable Cost.....	<u>5,00,000</u>
Contribution	5,00,000
– Fixed Cost	<u>2,00,000</u>
Net Profit.....	3,00,000

- (a) Estimate profit for 2013-14 if difference in independently apply as per two projects as are given below and explain which project is desirable for implementation :

Project A	Project B
Increase 20% in price	Reduce 20% in price
Reduce 25% in quantity	Increase 25% in quantity
Increase 10% in variable cost	Reduce 10% in variable cost
Increase 5% in fixed cost	Reduce 5% in fixed cost

(b) Calculate P/V Ratio, B.E.P. and Safety margin for both projects "A" and "B" and original budget.

3 Jay Plastic Ltd. is a manufacturer of high quality plastic products. The President is considering computerizing the company's ordering, inventory and billing procedures. 15

He estimates that annual savings from computerization include :

A reduction of 5 clerical employees annual salaries of Rs. 55,000 each, Rs. 60,000 from reduced production delays caused by raw materials inventory problems, Rs. 30,000 from lost sales due to inventory stock-outs and Rs. 33,000 associated with timely billing procedures.

The purchase price of the system is Rs. 3,00,000 and installation cost are Rs. 30,000. These outlays will be capitalised (depreciated) on a straight line basis to a zero book salvage value which is also its market value at the end of five years. Operation of the New System requires two computer specialists with annual salaries of Rs. 1,00,000 year person. Also annual maintenance and operating (cash) expenses of Rs. 34,000 are estimated to be required. The companys tax rate is 50% and its required rate of return (cost of capital) for this project is 12%.

You are required to :

- (1) Evaluate the project using NPV method
- (2) Evaluate the project using PI method
- (3) Calculate the projects Pay-back period.

Note :

- (a) Present value of Re. 1 at 12% rate of discount for 5 years is 3.605.
- (b) Present value of Rs. 1 at 12% rate of discount, at the end of 5 years is 0.567.

OR

3 A textile co. wants to replace its present machine with cost of Rs. 3,90,000. Two years ago, present machine was purchased at Rs. 1,40,000 and the depreciation is charged on straight line method during its seven years of life. This machine will be sold at Rs. 1,60,000 without any removal cost. 15

The installation charge of new machine will be Rs. 30,000 and these expenses are written down as depreciation during its five years of life. Management believes that the salvage value of this machine is Rs. 20,000 after the end of its life. Management has estimated that project needs additional current capital of Rs. 60,000 because of expansion of business due to new machine. Tax rate is 50% on normal profit of a business and 30% on capital profit of a business.

Company's five years estimated profit for present and new machine after tax is following :

Profit after tax

<i>Year</i>	<i>By Present Machine</i>	<i>By New Machine</i>
1	3,38,000	4,20,000
2	2,68,000	3,20,000
3	2,88,000	4,00,000
4	3,88,000	4,50,000
5	4,08,000	4,00,000

- (a) To calculate new capital investment for new machine.
- (b) If company's capital expenses 15% will new machine be purchased or not ?

The present value factors for five years of Re. 1 at 15% of discount rate are given below :

<i>Year</i>	1	2	3	4	5
<i>Present Value</i>	0.870	0.756	0.658	0.572	0.497

4 Write short notes : (any two)

10

- (1) Advantage of Productivity
- (2) Limitations of Marginal Costing
- (3) Assumptions and limitations of Break-even analysis
- (4) Importance of Capital budgeting.